

Aalto-yliopiston eettiset periaatteet

Aalto-yliopisto

Lukijalle

Koko toimintamme Aallossa perustuu sille, että meillä kaikilla on hyvä työskennellä ja opiskella yhdessä. Hyvinvointimme ja menestyksemme pohjana on se, että olemme kaikki sitoutuneet ns. reilun pelin toimintatapoihin eli eettisiin periaatteisiimme (Code of Conduct).

Maailman muuttuessa toimintamme vastuullisuuden merkitys korostuu entisestään. Voimme niin työssä kuin opinnoissakin joutua visaisten kysymysten eteen. Kuinka toimia niin, että jokainen yhteisömme jäsen voi nauttia turvallisesta ja viihtyisästä yliopistoympäristöstä, jossa opiskelu ja työ voi sujua esteettä? Miten huolehdimme tietosuojasta ja tietoturvasta kyberhyökkäysten yleistyessä? Millä perusteilla valitsemme yhteistyökumppanimme monien mahdollisten joukosta?

Yhdessä valitsemamme arvot – vastuullisuus, rohkeus ja yhteistyö – sekä tapamme toimia ovat yhteisömme kulttuurin perusta ja ohjaavat kaikkea toimintaamme.

Aalto-yliopiston eettiset periaatteet (Code of Conduct), jotka otettiin käyttöön vuonna 2017, ovat yliopistoyhteisömme ”reilun pelin säännöt”. Ne auttavat tekemään eettisesti oikeita valintoja ja selkeyttävät, mitä arvojen mukainen toiminta käytännössä tarkoittaa.

Aalto-yliopiston eettiset periaatteet on nyt päivitetty vastaamaan uudistettuja arvojamme ja toimintaympäristössämme tapahtuneita muutoksia. Esimerkiksi kestävän kehityksen, omaisuuden ja varojen käytön sekä tietosuojan ja tietoturvan periaatteita on täsmennetty.

Eettisistä periaatteista on meille hyötyä vasta, kun elämme ja toimimme aidosti niiden mukaan. Tutustutaan ja sitoudutaan yhteisiin eettisiin periaatteisiimme ja turvaudutaan niihin, kun tilanne vaatii eettisten valintojen tekemistä.

Ollaan aidosti ylpeitä paitsi siitä, mitä saavutamme, myös tavasta, jolla saavutamme sen. Ihan jokainen, ihan joka päivä.

Ilkka Niemelä, rehtori

Eettisten periaatteiden tarkoitus

- ▶ Mitä ne tarkoittavat
- ▶ Miksi tarvitsemme niitä
- ▶ Kenelle ne on tarkoitettu

Mitä Aalto-yliopiston eettiset periaatteet tarkoittavat

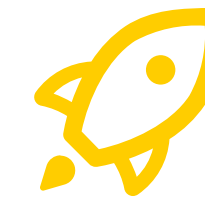
Eettiset periaatteet muodostavat Aalto-yhteisön kulttuurin perustan, ja toteutamme niiden avulla arvojamme ja tapamme toimia. Periaatteet kertovat **eettiset ja lainmukaiset menettelytavat**, jotka ohjaavat toimintaamme ja toisiimme kohdistuvia odotuksia yliopistoelämän kaikilla osa-alueilla.

Arvot ja tapa toimia

VASTUULLISUUS

Työskentelemme kestäväällä tavalla hyvinvoinnin ja paremman maailman puolesta.

ROHKEUS

Tähtäämme korkealle. Tartumme haasteisiin joustavasti, luovasti ja intohimoisesti.

YHTEISTYÖ

Yhteisön monimuotoisuus on vahvuutemme, ja yhdessä saamme aikaan enemmän.

Miksi tarvitsemme eettiset periaatteet

Uskomme, että ihmiset tekevät Aalto-yliopiston. Osaamisen ja näkökulmien monipuolisuus on vahvuutemme.

Tarvitsemme kuitenkin myös yhteisen kulttuurin, periaatteet ja menettelytavat.

Eettisten periaatteiden avulla pystymme tekemään eettisiä ja lainmukaisia valintoja – silloin voimme olla ylpeitä paitsi saavutuksistamme myös siitä, miten toteutamme ne.

Kenelle eettiset periaatteet on tarkoitettu

Eettiset periaatteet koskevat jokaista aaltolaista.

Kaikkien on noudatettava niitä – aina opiskelijoista työntekijöihin ja hallituksen jäseniin sekä yliopistokonsernin omistamien yritysten työntekijöihin.

Yhteiskuntavastuu on meille tärkeää, ja etsimme samanmielisiä yhteistyökumppaneita. Toimittajiemme ja kumppanienme on toimittava lainsäädännön mukaisesti ja noudatettava vastaavia eettisiä periaatteita kuin Aalto-yliopiston.

Edellytämme kumppaneiltamme sitoutumista YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, yleisten ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä sitä, etteivät ne käytä toiminnassaan pakko- eivätkä lapsityötä missään muodossa. Edellytämme kumppaneidemme myös noudattavan kansainvälisiä korruptionvastaisia ja ympäristösuojeluun liittyviä normeja.

Eettisten periaatteiden viisi pilaria

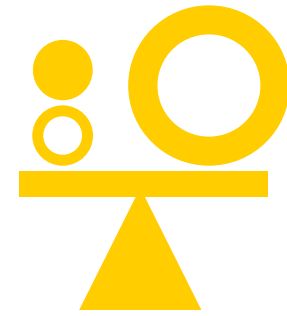
- ▶ Vastuumme ihmisistä
- ▶ Vastuumme kestävästä kehityksestä
- ▶ Vastuumme toiminnan eettisyydestä
- ▶ Vastuumme omaisuudesta
- ▶ Vastuumme tiedosta

Vastuamme ihmisistä

Aalto-yliopiston kulttuuri on monimuotoinen ja syrjimätön. **Haluamme yhteisömme jokaisen jäsenen tuntevan olonsa tervetulleeksi ja turvalliseksi.**

Tavoitteemme on tarjota kaikille yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja saavutettava toimintaympäristö, jossa eri tehtävissä olevia sekä erilaisista taustoista saapuvia työntekijöitä ja opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti. Toimintaympäristömme myös mahdollistaa yhdenvertaisen opiskelemisen ja työnteon ammatillisten, koulutukseen liittyvien ja muiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

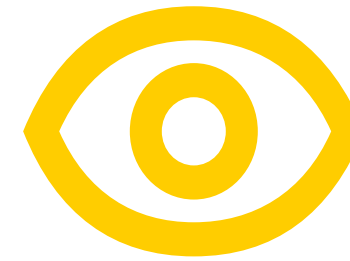

Yhdenvertaisuus ja puolueettomuus

Aalto-yhteisön jokaisella jäsenellä on oikeus tulla kohdelluksi kunnioitavasti riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä ja sen ilmaisemisesta, iästä, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta, uskomuksista, mielipiteistä, osallisuudesta poliittiseen toimintaan tai ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteista, terveydestä, vammaisuudesta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muista henkilökohtaisista ominaisuuksista.

Pysy avoimena uusille näkökulmille, jaa kokemuksia, kuuntele muita ja kokeile uusia tapoja edistää avointa keskustelua, kannusta vapaata ideoiden vaihtoa ja rakenna keskinäistä luottamusta.

Vastuullinen käyttäytyminen

Toimimme vastuullisesti ja kunnioitamme muiden yhteisömme jäsenten oikeutta turvalliseen ja miellyttävään yliopistoympäristöön, joka mahdollistaa häiriöttömän työskentelyn ja opiskelun. **Emme hyväksy minkäänlaista sopimatonta käytöstä, kiusaamista emmekä häirintää.**

Älä koskaan käytä ei-toivottua sanallista, visuaalista tai fyysistä ilmaisua tai muutoin käyttäydy tavalla, joka saa muut tuntemaan olonsa uhatuksi, epämukavaksi tai turvattomaksi, tai aiheuta pelottavaa, loukkaavaa tai vihamielistä ilmapiiriä.

Terveys, turvallisuus ja hyvinvointi

Työntekijöiden ja opiskelijoiden **hyvinvointi on kaiken toimintamme ydin**. Aalto-yliopisto on sitoutunut tarjoamaan kaikille terveelliset ja turvalliset työ- ja opiskeluolosuhteet. Aalto-yhteisön jäsenet ovat vastuussa siitä, että noudattavat terveys- ja turvallisuuskäytänteitä, tunnistavat mahdollisia vaaroja ja toteuttavat tarvittavat suojatoimenpiteet.

Pidä aktiivisesti huolta omasta ja muiden turvallisuudesta ja hyvinvoinnista.

LISÄÄ VINKKEJÄ →

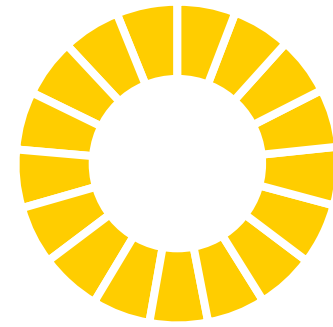

Vastuumme kestävästä kehityksestä

Kestävä kehitys – ja kaikki sen ulottuvuudet: ekologinen, sosiaalinen, taloudellinen ja kulttuurinen – on olennainen osa kaikkea Aalto-yliopiston toimintaa.

Sitoudumme edistämään kestävyyttä tutkimuksessa, koulutuksessa, kampuskehityksessä ja päivittäisessä toiminnassa. Pyrimme sitouttamaan myös yhteistyökumppanimme.

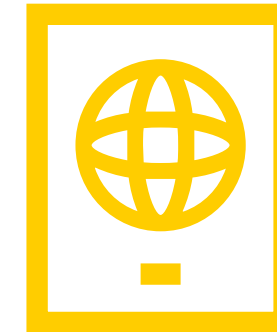

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Aalto-yliopisto on allekirjoittanut sitoumuksen YK:n kestävän kehityksen tavoitteista (SDG Accord).

Sitoudu toimimaan esimerkkinä ottamalla kestävyys huomioon päivittäisessä toiminnassasi. Voisitko ehkä kuluttaa vähemmän?

Kestävä kehitys akateemisessa toiminnassa

Edistämme kestävää kehitystä tutkimustulosten, prosessien ja käytäntöjen kautta. Kestävä kehitys on osa koulutustarjontaamme. Taiteellinen toimintamme huomioi vastuullisuuden ja vaikuttaa yhteiskuntaan.

Tehokkain tapa lisätä kestävyyttä on opiskella ja tutkia tapoja edistää kestävää kehitystä.

Kestävä kehitys muussa toiminnassa

Pyrimme toimimaan ja kehittämään kampustamme kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, joihin sisältyy kaikkien hyvinvointi. Pyrimme siihen, että toiminnallamme on mahdollisimman paljon myönteisiä vaikutuksia ja mahdollisimman vähän kielteisiä vaikutuksia. Tavoittemme on hiili-neutraalius vuoteen 2030 mennessä.

Paras jäte on syntymätön jäte. Lajittele jätteet annettujen ohjeiden mukaisesti sekä kampuksella että vapaa-ajalla.

**LISÄÄ
VINKKEJÄ →**

Vastuamme toiminnan eettisyydestä 1

Tutkimus, taiteellinen toiminta ja koulutus on kansainvälisesti korkealaatuista ja noudatamme niissä eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä.

Opi tuntemaan ja ymmärtämään tutkimusta ohjaavat eettiset periaatteet ja kuinka niitä sovelletaan tutkimuksessa, opetuksessa ja oppimisessa.

Akateeminen vapaus

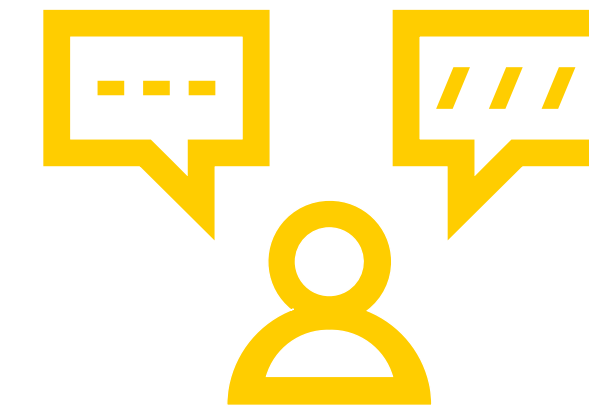
Opettajillamme on vapaus opettaa, tutki-joillamme on vapaus tutkia ja opiskelijoil-
lamme on vapaus oppia. Tutkimuksen,
taiteen, opetuksen ja oppimisen älylli-
nen vapaus kulkee käsi kädessä vastuun
kanssa. Jokaisen aaltolaisen on toimitta-
va eettisten periaatteiden ja muiden työs-
kentelyä ja opiskelua koskevien sääntö-
jen ja linjausten mukaisesti.

Tunnustamme vuoden 2020 Magna
Charta Universitatum julkilausuman
perusperiaatteet.

Hyvä tieteellinen käytäntö

Teemme tutkimusta vastuullisesti ja par-
haiden käytänteiden mukaisesti. Emme
hyväksy plagiointia, vääristelyä, sepi-
tämistä, tietojen väärentämistä emme-
kä muunlaisia väärinkäytöksiä. Nouda-
tamme kaikessa tutkimuksessa tiukasti
siihen sovellettavia linjauksia ja hyvää
tieteellistä käytäntöä tutkimuseettisen
neuvottelukunnan (TENK) ohjeen ”Hyvä
tieteellinen käytäntö ja sen loukkause-
päilyjen käsitteleminen Suomessa” mu-
kaisesti. Vastuullisessa taiteellisessa toi-
minnassa on useita samoja elementtejä
kuin vastuullisessa tutkimuksessa.

Avoin ja vastuullinen viestintä

Edistämme avoimuutta ja vaalimme avoin-
ta akateemista vuoropuhelua sekä op-
pimis- ja työskentely-ympäristössämme
että vuorovaikutuksessa kumppaniemme,
sidosryhmiemme ja tiedotusvälineiden
kanssa.

Aallon työntekijöinä meidän on osoitettava
hyvää ja eettistä harkintakykyä julkisissa
kannanotoissamme ja toiminnassamme.
Tämä sisältää toiminnan sosiaalisessa
mediassa. Ymmärrämme velvollisuutemme
ilmoittaa selkeästi, esiinnymmekö julkisuu-
dessa yksityishenkilönä vai työroolissa.

Vastuumme toiminnan eettisyydestä 2

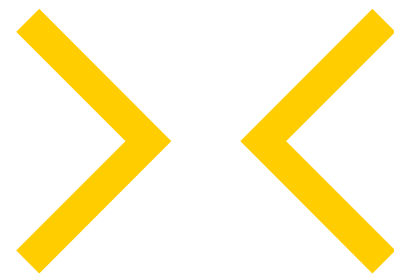
Toimimme rehellisesti – arvomme ja oikeudenmukaisuus ohjaavat kaikkea toimintaamme.

Kaikki meitä koskevat lait ja säännöt, nämä eettiset periaatteet ja muut Aalto-yliopiston linjaukset ovat aina toimintamme perusta.

Opettele tuntemaan oman tieteenalasi tai työsi kannalta keskeiset lait ja toimintaohjeet ja noudata niitä. Kun esimerkiksi teet kansainvälistä sopimustutkimusta, kiinnitä huomiota mahdollisiin kaupan valvonnan sääntöihin ja vaatimustenmukaisuuteen, kuten kaksikäyttötuotteiden vienti- valvontasääntöihin ja pakotteisiin.

Eturistiriidat

Sitoudumme tunnistamaan, ilmoittamaan ja **välttämään taloudellisia ja muita eturistiriitoja** - olivatpa ne siltä näyttäviä tai todellisia - jotka voivat vaarantaa vastuumme Aalto-yliopistoa kohtaan tai olla sen kanssa ristiriitaisia tai jotka voivat heikentää kykyämme hoitaa tehtäviämme ja velvollisuuksiamme Aalto-yliopistossa puolueettomasti. Aallon työntekijöinä meillä on myös erityinen velvollisuus noudattaa esteellisyyssääntöjä.

Pidä roolisi selkeinä. Sinun ja muiden on pystyttävä hahmottamaan, missä asemassa ja roolissa kulloinkin toimit ja mitä intressejä sinulla on.

Korruption torjunta

Suhteiden ulkoisiin sidosryhmiin on aina heijastettava sitoutumistamme rehellisyyteen ja oikeudenmukaisten käytäntöjen edistämiseen kaikessa toiminnassamme. **Emme hyväksy minkäänlaista lahjontaa** ja pidättäydymme kaikesta sellaisesta toiminnasta tai käyttäytymisestä, joka voisi johtaa lahjonnan tai sen yrityksen toteutumiseen tai epäilyyn. Aalto tekee kaikessa toiminnassaan selkeän eron vastikkeettomien lahjoitusten ja vastikkeellisen yhteistyön välille.

Kieltäydy kaikista epäilyttävistä tarjouksista (kuten käteismaksuista) äläkä koskaan tarjoa kynnysrahaa.

Lahjat ja vieraanvaraisuus

Vieraanvaraisuutta tulee tarjota ja ottaa vastaan vain maltillisesti, ja **sen on aina oltava perusteltua ja kohtuullista suhteutettuna Aallon toimintaan**. Työntekijät eivät saa ottaa vastaan rahallisesti merkittäviä etuja tai lahjoja nykyisiltä tai mahdollisilta ulkopuolisilta palveluntarjoajilta, toimittajilta tai muilta kumppaneilta. Edut voivat olla esimerkiksi matkoja, aterioita, pääsylippuja, tarvikkeita tai palveluja, lahjakortteja jne. Yli sadan euron arvoisten etujen ja lahjojen katsotaan olevan arvoltaan merkittäviä.

Älä vastaanota tai anna lahjoja, huomionosoituksia tai muita etuja, jotka vaikuttavat epäasiallisilta vaikuttamisyrityksiltä.

**LISÄÄ
VINKKEJÄ →**

Vastuumme omaisuudesta

Kunnioitamme Aalto-yliopiston omaisuutta (fyysistä, taloudellista ja immateriaaliomaisuutta sekä tietoaineistoja ja salassapidettäviä tietoja). Käytämme omaisuutta ja resursseja **huolellisesti ja vain suunniteltuun tarkoitukseen**.

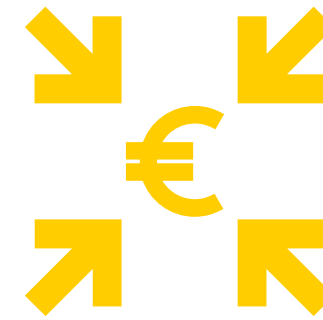
Aalto-yliopisto ottaa vastaan lahjoituksia, jotka edistävät yhteisömme tarkoituksen toteuttamista. Varainhankintamme periaatteet ovat lahjoittajan tahdon kunnioittaminen, eettisyys ja rehellisyys.

Fyysinen omaisuus ja immateriaali-oikeudet

Aallon omaisuus on tarkoitettu pääasias-
sa opetusta, oppimista, tutkimusta ja tai-
teellista toimintaa ja niiden tukitoimintoja
varten. Omaisuuden käyttö muihin tar-
koituksiin edellyttää erillisiä sopimuksia
tai ohjeita. Aallon omaisuutta on suojel-
tava asianmukaisesti vahingoittumiselta,
luvattomalta käytöltä ja katoamiselta.
Huolehdimme asianmukaisesti immate-
riaalioikeuksien suojelemisesta Aallon
toimintatapojen ja ohjeiden mukaisesti.
Turvaamme tutkijoidemme oikeudet kek-
sintöihinsä sovellettavan lainsäädännön
mukaisesti.

Varat

Käytämme varoja vastuullisesti. Julkis-
ta rahoitusta käytetään vain sallittuihin
käyttötarkoituksiin. Noudatamme julkisia
hankintoja koskevia sääntöjä ja teemme
kaikki hankinnat Aallon hankintamenet-
elyjen ja hankintasäännön mukaisesti.
Lahjoitukset käytämme lahjoittajan tah-
tomalla tavalla yliopistoyhteisön hyväksi.
Aalto-yliopiston sijoitusomaisuutta hoide-
taan huolellisesti, ja vastuullinen sijoitta-
minen on osa sijoitusstrategiaamme.

Kirjanpito

Kirjanpitoimme on tarkkaa ja täsmällis-
tä ja noudattaa asianmukaisia lakeja,
määräyksiä ja standardeja. Noudatam-
me Aallon taloussääntöä ja muita täy-
dentäviä talouden sääntöjä ja ohjeita ja
varmistamme, että kaikki maksutapah-
tumat hyväksytään ja kirjataan viipymät-
tä, totuudenmukaisesti ja täsmällisesti.
Ulkopuoliset tilintarkastajat ja sisäinen
tarkastus tarkastavat toimintamme sään-
nöllisesti.

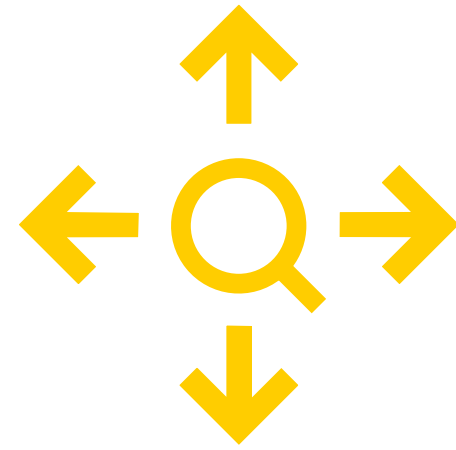
Vastuamme tiedosta

Edistämme vastuullisia ja innovatiivisia tiedonkäyttötapoja ja -kulttuuria, joiden avulla rakennamme tietoon perustuvaa toimintaa ja kasvatamme tiedon arvoa kaikessa Aalto-yliopiston toiminnassa. Arvostamme tiedon läpinäkyvyyttä ja avoimuutta.

Jokainen on vastuussa tietoturvasta ja tietosuojasta osana päivittäistä tietojen käsittelyä Aalto-yliopistossa.

Aloita matkasi kohta datavetoista työskentelytapaa jo tänään.

Tutkimustulosten jakaminen vastuullisesti

Edistämme avointa tiedettä ja tutkimusta sekä tutkimustulosten avointa saatavuutta. Linjauksemme on **julkaista tutkimustuloksia ja edistää innovaatioiden ja työmme muiden tulosten käyttöä** ja tällä tavoin vaikuttaa mahdollisimman laajasti yhteiskunnassa. **Samalla kunnioitamme muiden immateriaalioikeuksia ja heidän omistamiensa tietojen luottamuksellisuutta.**

Tunne tietosi ja rajoitukset (kuten muiden immateriaalioikeudet, salassapitovelvoitteet tai tietosuoja), jotka voivat estää tietojen julkaisemista tai muuta käyttöä.

Vastuu tiedosta ja yksityisyyden suojasta

Kun tuotamme tietoa yhteiseen käyttöön, noudatamme tähän liittyviä sääntöjä ja ohjeita ja tiedostamme, että tiedon jakaminen auttaa varmistamaan sen laadun. Kun käsittelemme henkilötietoja, noudatamme Aallon tietosuojapolitiikkaa ja henkilötietojen käsittelyä koskevia ohjeita. Kaikella henkilötietojen käsittelyllä on oltava lainmukainen peruste, ja käsittelyn on oltava tarpeellista kyseisen tarkoituksen kannalta. Sen on myös oltava kohtuullista, täsmällistä, läpinäkyvää ja informoitua.

Muista tietoturva aina kun käsittelet henkilötietoja tai salassapidettävää tietoa missä tahansa muodossa, millä tahansa välineillä ja riippumatta siitä, missä olet.

Tietoturva

Olemme tietoisia kaikkien käyttämiemme ja jakamiemme tietojen turvaluokituksesta. **Jokainen on vastuussa Aallon tietoturvaohjeiden noudattamisesta.** Tietoturvan takaamiseksi käytämme ainoastaan yliopiston validoimia palveluja ja sovelluksia.

Pidä työpöytäsi tyhjänä ja käytä näytön suojaa aina kun mahdollista. Säilytä luottamuksellinen aineisto lukitussa tilassa.

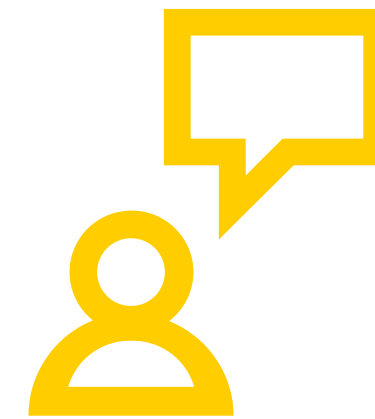
LISÄÄ VINKKEJÄ →

Eettisten periaatteiden toteuttaminen käytännössä

- ▶ Miten tuomme eettiset periaatteet osaksi arkeamme
- ▶ Miten toimin ongelmatilanteissa
- ▶ Mitä tapahtuu, kun ilmoitan epäkohdasta

Miten tuomme eettiset periaatteet osaksi arkeamme

Aalto-yliopistossa arvostamme keskustelua. Vaikka oikeat ratkaisut eivät aina ole välittömästi selvillä, toivomme kaikkien aaltolaisten osallistuvan toimintamme kehittämiseen keskustelemalla rakentavasti hankalistakin kysymyksistä.

Se, mitä teemme ja millä tavalla, on aivan yhtä tärkeää kuin se, mitä sanomme. **Jokaisen pienetkin teot ovat merkityksellisiä ja vaikuttavat kokonaisuuteen.**

Kaikkien on syytä tuntea Aalto-yliopiston eettiset periaatteet ja niiden viisi pilaria, jolloin niiden mukaisesti on helppo toimia.

Osalla yhteisömme jäsenillä on erityinen vastuu eettisten periaatteiden välittämisestä muille. Johtajat ja päälliköt, professorit, opetushenkilöstö ja esihenkilöt näyttävät esimerkkiä eettisten kysymysten tuomisesta päivittäiseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

Miten toimin ongelmatilanteissa

Haluamme, että Aalto-yliopistossa jokainen voi kertoa havaitsemistaan ongelmista avoimesti.

Tiedämme, että vaikka epäkohtien esiintuominen on oikein, se voi tuntua stressaavalta. Kannustamme silti ilmoittamaan epäkohdista omalla nimelläsi. Pystymme puuttumaan ongelmaan tehokkaasti, kun meillä on tilaisuus pyytää sinulta tietoa tapahtuneesta.

Jos huomaat, ettei eettisiä periaatteita tai niiden henkeä noudateta, **ota asia puheeksi** opettajasi kanssa (jos olet opiskelija) tai esihenkilösi kanssa (jos olet työntekijä).

Jos juuri tälle henkilölle puhuminen ei tunnu hyvältä ajatukselta aivan mistä syystä tahansa, ilmaise huolesi muiden kanavien kautta.

LISÄTIETOJA →

Mitä tapahtuu, kun ilmaisen huoleni

Lupaamme selvittää huolenaiheet oikeudenmukaisesti ja perusteellisesti Aalto-yliopiston menettelytapoja noudattaen.

Jos selvityksen seurauksena paljastuu rikkomus, voimme ryhtyä korjaaviin ja kurinpidollisiin toimiin. Kurinpidolliset toimet päätetään tapauskohtaisesti ja sovellettavien lakien ja sääntöjen mukaisesti.

Huolehdimme aina selvitysten tulosten seurannasta.

Koko yliopistoa koskevat asiat, jotka edellyttävät yleistä kehittämistä, käsitellään yliopistotasolla Aallon päälakimiehen valvonnassa.

